

MØTEINNKALLING

Utvalg: Steigen formannskap
Møtested: Rådhuset, Leinesfjord
Møtedato: 12.01.2011 Tid: Kl. 09:00

Eventuelle forfall, samt forfallsgrunn bes meldt **snarest** til sentralbordet, tlf. 75 77 88 00.

Vararepresentanter som evt. skal møte vil få nærmere innkalling over telefon.

Representantene ordner med skyss på billigste måte.

Temaer til formannskapsmøtet 12. januar.

I forbindelse med budsjett-diskusjonen kom det opp flere ulike temaer som vi ble enige om å ta tak i over nyttår. 12. januar ble fastsatt som første møtedag for dette arbeidet.

Temaer etter hukommelsen:

- Hva ønsker Steigen kommune med skolen i Steigen. Vi har brukt mye tid og energi på å diskutere struktur og antall skoler. Nå må innholdet i skolen på dagsorden. Hvem i formannskapet tar ansvar for skole?
- Hvordan skal Steigen kommune drive pleie- og omsorgsarbeidet i framtida? Er arbeidsoppgavene plassert på riktig sted (Steigentunet – Rådhuset?) Trenger vi en helseplan?
- Hvordan skal Steigen kommune forvalte de kommunale eiendommene? Oppfølging av prosjekt. Skal vi selge kommunale boliger for å få egenkapital til å bygge nye. Gode betingelser i Husbanken.
- Plan og Ressurs har for lenge siden hatt ei drøfting om satsningsområder for Steigen. Der var man enige om at det burde satses på et omdømmeprojekt. Det er ulmer også innad i organisasjonen. Ansatte uttrykker misnøye med egen arbeidsgiver. Det løftes ikke i fellesskap. Kan et omdømmeprojekt også innbefatte et arbeid blant de ansatte?
- Hva vil Steigen kommune med sitt næringsarbeid? Er det aktuelt å samarbeide mer i Nord-Salten på dette området? Er felles næringsfond en fornuftig satsning?
- Hva skal prioriteres i bruken av de 500.000 kr som ble avsatt til tiltaksfond i budsjettet for 2011?

Agnar Hansen

SAKSLISTE

Utvalgssakstype/nr.	Arkivsaksnr.	Tittel
PS	1/11	11/8 INN PÅ TUNET I NORD-SALTEN
PS	2/11	11/14 MYNDIGHET TIL Å FATTE VEDTAK ETTER KOMMUNEHELSETJENESTELOVENS KAP 4A DELEGERING

Eventuelt.

INN PÅ TUNET I NORD-SALTEN

Saksbehandler: Per Løken
Arkivsaksnr.: 11/8

Arkiv: U30

Saksnr.: Utvalg
1/11 Steigen formannskap

Møtedato
12.01.2011

Forslag til vedtak:

Steigen Formannskap ønsker å utvikle næringa Grønn Omsorg, og vedtar å søke om midler til prosjektet: Inn på Tunet i Nord-Salten.

Steigen kommune påtar seg vertskommunerollen siden Landbrukskontoret i Steigen betjener hele Nord-Salten, og garanterer for den beregnede kommunale andelen på kr 120.000 kr.

Saksutredning:

Grønn Omsorg er blitt ei betydelig tilleggsnæring i en del landbrukskommuner.

Begrepet Grønn Omsorg på et gårdsbruk kan omfatte alt fra et par timer støttekontakt i uka til omfattende heledøgntilbud til ulike brukere.

I Nord-Salten er det et gryende miljø for å tilby Grønn Omsorgstjenester. Det er så langt registrert 6 bruk som satser. Et par bruk har kommet godt i gang, mens flere er i planleggingsfasen og noen har gjort en del tilrettelegginger. Problemet så langt har vært å finne den rette kontakten mellom tilbyder og kjøper av tjenester.

Det er etablert et forum for Grønn Omsorg som foreløpig har fungert i Steigen, men som er i ferd med å bli utvidet til Nord-Salten.

Det stilles nå statlige midler (Inn på Tunet-løftet) til disposisjon for å utvikle denne næringa videre. Det gis 50 % tilskudd til utviklingsprosjekter.

Landbrukskontoret og næringskontoret har i samarbeid med næringa laget en prosjektbeskrivelse som legges til grunn for en søknad. Det er skissert et prosjekt over 2 år med ansettelse av en prosjektleder i 40 % stilling.

Målet med prosjektet er å utvikle Grønn Omsorg til å bli ei viktig næring i Nord-Salten. Produktet skal ha høy kvalitet.

Sammen med en del driftskostnader (opplæring, reiser o.l) er det skissert en total kostnad på 700.000 kr.

Dette er tenkt finansiert på følgende måte:

Tilskudd: Inn på Tunet-løftet	350.000 kr
Tilskudd: NFK, kompetanseheving	100.000 kr
Tilskudd: STH.midler	50.000 kr
Steigen kommune (kontorhold, egeninnsats)	120.000 kr
Egeninnsats deltagere	80.000 kr
<hr/>	
Sum	700.000 kr

Vedlegg:

Inn på tunet i Nord-Salten

**MYNDIGHET TIL Å FATTE VEDTAK ETTER
KOMMUNEHELSESTJENESTELOVENS KAP 4A
-DELEGERING**

Saksbehandler: Roy Hanssen
Arkivsaksnr.: 11/14

Arkiv: 044

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
2/11	Steigen formannskap	12.01.2011
/	Steigen kommunestyre	28.02.2011

Forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar å delegere en begrenset vedtaksmyndighet til HMTS med slik ordlyd:

- Myndighet og gjøremål innen miljørettet helsevern etter lov om helsetjenester i kommunene (kommunehelsetjenesteloven KHL) kap 4a -3 første ledd med unntak av kommunestyrets myndighet etter § 4a-11 tredje ledd. Myndighet og gjøremål omfatter enkeltvedtak av ikke prinsipiell betydning knyttet til tilsynsplan og basisfunksjoner som Helse og miljøtilsyn Salten IKS utfører for kommunen.
- Det etableres rutiner for å sikre det samfunnsmedisinske skjønnet til kommuneoverlegen i saksbehandlingen.
- Klage på vedtak etter disse bestemmelser behandles etter KHL § 4a-12 og forvaltningslovens bestemmelser. Fylkesmannen er klageinstans.
- Delegasjonen gjelder fra 1.1.2011.
- Kommunen kan etter behov trekke hele eller deler av delegasjonen tilbake.

Delegasjonen innarbeides i kommunens gjeldende delegasjonsreglement.

Bakgrunn:

Helse og miljøtilsyn Salten IKS (HMTS) har utført saksbehandling innenfor miljørettet helsevern for sine 11 eierkommuner siden selskapet ble opprettet i 2004. Før ble dette arbeidet utført av Næringsmiddeltilsynet i Salten (og Narvik). Arbeidet utføres i henhold til lovkrav som er satt til kommunene innenfor dette fagområdet.

Erfaringene så langt viser at det er mulig å se på effektiviseringstiltak og arbeidsfordeling i forhold til behandling av sakene. En forutsetning vil alltid være at saksbehandlingen er juridisk og faglig forsvarlig.

Kommunehelsetjenesteloven (KHL) kap 4a hjemler en rekke forskrifter som beskriver kommunenes lovpålagte ansvar. Dette omfatter ulike bestemmelser innenfor inneliv, hygiene, ytre miljø, internkontroll osv.

Vurdering:

Ut fra en helhetlig vurdering, og ut fra de ”interkommunale vurderinger” som er gjort på tvers av Salten-kommunene, vil rådmannen anbefale at kommunen gjør en slik delegasjon som daglig leder i HMTS anbefaler i sitt brev av 5.10.2010.

Forholdet er drøftet med- og skjer i forståelse med Steigens kommuneoverlege.

Vedlegg:

Brev av 5.10.2010 fra HMTS

Inn på Tunet i Nord Salten

Prosjektbeskrivelse

Steigen kommune 14.12.2010

Prosjektet Inn på tunet i Nord-Salten er et resultat av at en gruppe gårdbrukere i Steigen har et sterkt ønske om å komme i gang med å tilby tjenester til ulike brukergrupper innenfor NAV, kommunen og evt. fylkeskommunen. Noen har kommet lengre enn andre, men felles for de alle er at det er svært vanskelig å få konkrete avtaler om kjøp av tjenester. De har alle litt forskjellige utgangspunkt og aktiviteter å tilby. Det vil være en styrke både ovenfor kjøpere av tjenester, og med tanke på samarbeid tilbyderne imellom.

Innhold

Inn på Tunet i Nord Salten	1
Prosjektopplysninger	3
Mål for prosjektet:.....	3
Målgrupper.....	3
Samarbeidsmodell.....	3
Prosjektet i forhold til nasjonale og regionale politiske føringer:.....	4
Plan for informasjons- og markedsføringsarbeid.....	4
Erfaringsoverføring.....	4
Plan for videreføring etter endt prosjektperiode.....	4
Prosjektets ventede bedrifts- og samfunnsøkonomiske nytteverdi.....	5
Viktighet for kommunen.....	5
Framdriftsplan for prosjektperioden. (2 år).....	5
Økonomi.....	5
Kostnadsoverslag.....	5
Finansiering.....	6
Prosjektdeltakere	6
Eva Hansen og Ketil Erdal 8289 Våg.....	6
Gunhild og Jan Erik Hansen 8288 Bogøy.....	7
Planer framover:.....	7
Rune Sundt og Lone Pedersen 8289 Våg.....	7
Lillian Selvik 8285 Leines.....	7
Rose-Mari og Stein Moen, 8288 Bogøy.....	8

Prosjektopplysninger

Mål for prosjektet:

Målet med prosjektet er å utvikle Grønn omsorg til å bli ei viktig næring i Nord-Salten. Produktet skal ha høy kvalitet.

Utfordringer: Det er viktig å få på plass et bedre samarbeid mellom kommunen , Nav og fylkeskommunen på ene siden som kjøpere av tjenester og gårdbrukerne på andre siden som tilbyr tjenester.

Mange brukergrupper, både barn, ungdom og voksne har et sterkt behov for spesielle tilbud . Det er viktig at samarbeidet resulterer i konkrete samarbeidsavtaler.

Målgrupper

- Skole, både barneskole, ungdomskole og videregående skole.
- Forskjellige brukergrupper innenfor NAV-systemet; tilrettelagte arbeidsplasser, rusomsorg, psykiatri, tilbud til flyktninger, eldre og demente

Samarbeidsmodell

Det er ønskelig å få etablert en prosjektstilling som kan ta tak i, og samordne inn på tunet satsinga innenfor de tre kommunene i Nord-Salten (STH)

Det er allerede etablert ei Inn på tunet- gruppe i Steigen bestående av nevnte tilbydere. Disse vil ha forskjellige aktiviteter å tilby til ulike brukergrupper. Prosjektleder vil ha en viktig rolle i samarbeidet mellom tilbyderne og de ulike etater som skal kjøpe tjenester. I Hamarøy har allerede et gårdbrukerpar fått etablert et tilbud til APS-plasser (personer som har falt ut av arbeidslivet av forskjellige grunner) gjennom Nav og Hamarøy Vekst. De har et tilbud til noen kvinner et 2-3 dager i uka. Disse deltar i enklere gårdsarbeid tilpassa drifta og sesong. Det er satt opp et enkelt bygg med fasiliteter som brukerne disponerer, og i tillegg har de nå fått opp en liten laftet hytte hvor kvinnene skal drive gårdsutsalg.

Det vil være aktuelt å dra vekslar på disse som allerede er etablert, og også forsøke å få trukket med seg flere tilbydere fra Hamarøy/Tysfjord.

Prosjektet i forhold til nasjonale og regionale politiske føringer:

Kommunen kan gjennom satsingen få et verktøy for å utvide sine tjenestetilbud, og oppnå solide og helhetlige Inn på tunet tjenester i kommunen

Prosjektet "Inn på Tunet i Nord-Salten" vil være i tråd med mange av de nasjonale og regionale politiske føringer som for eksempel:

- St.meld. nr. 25(2005-2006) Mestring, muligheter og mening med Omsorgsplan 2015 og Demensplan 2015
- St.meld.nr. 47(2008-2009) Samhandlingsreformen. (Videreutvikling av helse- og Omsorgstjenester og forebygging gjennom samhandling på tvers av sektorer).
- St.meld nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering. (Om NAV-reformen og Kvalifiseringsprogrammet).
- Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen- styrket Innsats 2008. Vedlegg til St.prp. I (2007-2008)
- Kunnskapsløftet (Vektlegging av lokalsamfunnet som læringsarena, allmenn- og spesialpedagogiske tiltak, ungt entreprenørskap).
- Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse (2007-2010). (Styrke mulighetene og øke deltakelsen i arbeidslivet for personer med psykiske lidelser).
- Ta landet i bruk! Landbruks- og matdepartementets næringsstrategi (2007-2009). (Satsing på nye næringer i landbruket, bl.a Inn på Tunet).

Plan for informasjons- og markedsføringsarbeid

Inn på tunet-gruppa(ene) vil være en god ambassadør for grønn omsorg og Inn på tunet tjenester. Deltakerne vil være spredt over hele et stort område, og vil ha et vidt kontaktfelt. Det vil bli arrangert informasjonsmøte ovenfor andre gårdbrukere/interesserte i kommunene.

Erfaringsoverføring

Det vil være viktig å opprettholde en kontinuerlig aktivitet i gruppa med erfaringsutveksling mellom tilbyderne: Besøk rundt hos de enkelte deltakere vil være lærerikt. Likeledes kontakt med nabokommuner for erfaringsutveksling og evt. samarbeid.

Plan for videreføring etter endt prosjektperiode.

Planen videre er å opprettholde den etablerte kontakten og samarbeidet mellom tilbyderne og NAV, kommunen og evt. fylkeskommunen. Hvis det er sterkt behov for flere tilbydere vil det satses på nyrekruttering og informasjonsmøter.

Prosjektets ventede bedrifts- og samfunnsøkonomiske nytteverdi. Viktighet for kommunen.

Prosjektet vil føre til tjenesteutvikling, næringsutvikling og verdiskaping lokalt. Det vil kunne sikre arbeidsplasser og bosetting.

Steigen kommune har tatt med i sin strategiske kommuneplan at det skal motiveres til utvikling av tilleggsnæringer (videreforedling, **grønn omsorg**, turisme) Viktig at en kan få i stand langsiktige avtaler mellom tilbyderne og kjøperne av tjenester. Dette for å gjøre det enklere med tanke på langsiktighet og investeringsvilje.

Framdriftsplan for prosjektperioden. (2 år)

Hovedaktiviteter	Fra år	Kvartal	Til år	Kvartal
Samarbeid og kontakt mellom tilbydere og kjøpere av tjenester...	2011	2	2011	4
Reindyrke tilbudene og erfaringsutveksling	2012	1	2012	4
Etablere avtaler	2013	1	2013	2
Kontakt m/ evt. nye tilbydere	2011	2	2013	2

Økonomi

Kostnadsoverslag

	2011	2012	2013	
Stilling, 40 % inkl. sosiale utgifter	150	200	50	
Kontorhold/adm	40	50	10	
Reiser/Kurs	25	30	5	
Kompetanseheving, studietur deltakere	20	20	0	
Annen opplæring	10	10		
Utgifter avløsning, møter Etc. deltakere	30	40	10	
Totale kostnader	275	350	75	700000

Finansiering

Tilskudd, Inn på Tunet Løftet, 50%	350000	
Tilskudd, NFK, kompetanseheving, 50%	100000	
Tilskudd STH-midler	50000	
Steigen kommune	120000	
Egeninnsats deltakere		
Avløsning etc	50.000	
Egeninnsats/ Egenandeler, reiser etc	30000	
Sum	700000	700000

Prosjektdeltakere

Eva Hansen og Ketil Erdal 8289 Våg

eier og driver melkeproduksjonsbruk på Skagstad, Engeløya, basert på 16 melkekyr og 23 ungdyr. Eva jobber utenom som lærer på Laskestad skole. De har drevet i flere år med tilbud til hele klasser og elevgrupper gjennom opplegget gården som pedagogisk ressurs. Her deltar begge to aktivt i skoleopplegget

Beskrivelse:

Den gamle familiegården Øvergården på Skagstad representerer ei viktig kysthistorie gjennom mange ulike bygninger, ei stor samling av gamle gjenstander, en 100-år gammel kulturhage, 1000 m steingjerder og variert kulturlandskap fra fjære til fjell. Med dette som bakgrunn ønsker de å åpne gården for ulike grupper mennesker. De vil bl.a. legge vekt på kreativitet, skaperglede og humor. Øvergården skal være et sted mellom rotfast kultur og spontan fryd.

Planer framover:

Opprettholde arbeidet med "Gården som pedagogisk ressurs" og få en fast avtale med Steigen kommune.

Ønsker å tilby APS-plasser med gården som arbeidsarena. Dette gjelder personer som har falt ut av (eller aldri har kommet inn i) arbeidslivet av forskjellige grunner. Det kan også her være aktuelt å ta imot flyktninger som en del av deres introduksjonsprogram.

I tillegg ønsker de å kunne gi et tilbud til demente. Det er dokumentert utsatt institusjonalisering hos demente som har et fast tilbud om gårdsbesøk.

Ønske også å videreføre aktiviteten med gårdsopplevelser for bussturister og andre besøkende grupper.

De deltar også i prosjektet: "Fra tomme fjøs til nærings- og kulturinstitusjon. (Liv i Fjøsane) i løper av 2-3 år vil "gammellåven" stå ferdig restaurert, og da er det planlagt to rom for utleie.

Gunhild og Jan Erik Hansen 8288 Bogøy

eier og driver en landbrukseiendom på Liland i Steigen. I tillegg til sauehold har de drevet med grønn omsorg i flere år.

Beskrivelse:

Pr i dag har de samarbeid med Hamsun Videregående skole. De har 3-5 elever tre dager i uka. Dette er elever som faller utenfor et vanlig skoletilbud. Elevene får her muligheter til å utvikle sine praktiske ferdigheter på forskjellige måter, både innenfor elektronikk, motor og vanlig gårdsarbeid. I tillegg driver de med ungdomsarbeid på fritiden. En gang i uka samles det ungdommer på gården som får drive med forskjellige aktiviteter. Arrangerer også sommerleir for ungdom.

Planer framover:

Fortsette arbeid med barn og ungdom , gi et tilbud til brukere gjennom NAV, kurs med foreldretrening, leir for funksjonshemmede barn og ungdom og trene opp unge som har kommet ut på skråplanet.

Rune Sundt og Lone Pedersen 8289 Våg

eier og driver en mindre landbrukeiendom på Røtnes, Engeløy. Han har et par ammekyr av rasen Skotsk høylandsfe, sauer og noen hester. Sundt er utdannet sykepleier og jobber offshore. Lone Pedersen er utdannet førskolelærer og har lang erfaring med hest. De har ikke kommet i gang enda med inn på tunet tjenester, men har ønsker og planer.

Beskrivelse:

De ønsker å tilby tjenester overfor Nav, barnevernet, kommunalhelsetjenesten (psykiatri/rus, demens etc.), skoler, barnehager og sosialetaten. Fokuset vil være mestring og utvikling sett i forhold til den enkeltes nivå. Konkret betyr det å ha tid, være fleksible og ha alternativer. Aktivitetene vil dreie seg om hestestell, ridning, gårdsarbeid og ikke minst samling rundt måltider.

Lillian Selvik 8285 Leines

eier en mindre landbrukseiendom på Skjelstad, Leines. Hun driver Skjelstad Kunst og Kulturgård sammen med sine medhjelpere. Her driver hun med aktiviteter innenfor kulturskola, og har planer og ønsker om å utvikle inn på tunet tjenester.

Beskrivelse:

Gården er ikke en tradisjonell gård, men med et tett beitefelleskap med naboer på samme tun har de sauer, hest, kaniner, høner, hund, katt og marsvin tilknyttet gården. De er med i prosjektet "Fra tomme fjøs til nærings- og kulturinstitusjoner" (Liv i Fjøsane) et prosjekt tilknyttet Fylkesmannen i Nordland. Via prosjektet er låvebygningen under oppgradering, og har allerede et arbeidsrom innredet der med rikholdig utstyr for en rekke kunstneriske aktiviteter. De ønsker å ta imot

mange slags brukergrupper, og kan skreddersy opplegg med omgivelsene basis. Der finnes ei kunstløype for bruk i terapi, og det er planer om å videreutvikle ute og inneområdet. Har et sterkt ønske om en APS-plass for en person som kan få utvikle seg her sammen med kunster Tor Arne Ljosnedal, som er Lillians samarbeidspartner.

Aktivitetene som kan tilbys vil være årstidsavhengig som for eksempel høsting fra naturen, foredling av mat, gårdsarbeid, håndarbeid, juleforberedelser, div. verksteder for barn. Ser for seg her å kunne ta imot flyktninger som trenger integrering, demente og andre ungdom og voksne med spesielle behov.

Rose-Mari og Stein Moen, 8288 Bogøy

eier og driver Bakkan Gård, et småbruk i Ytre Skotsfjord. De har sju islandshester (tre av dem drektige), ridebane og 15 steinaldersauer. De har fire barn under 18 år, er fosterhjem for Bodø kommune og besøkshjem for Steigen kommune. De driver også med fisketurisme på Underås, lenger inn i Skotsfjorden; eier et stort, restaurert Nordlandshus, flytebrygge med to 19 fots aluminiumsbåter med 50 hk motor, som de leier ut i sommerhalvåret i samarbeid med turoperatøren DIN TUR AL. Rose-Mari er lektor/spesialpedagog/rådgiver ved Knut Hamsun videregående skole i Leinesfjord. Stein er engasjert som sjåfør og vikarlærer for ei gruppe elever fra Knut Hamsun videregående skole som får en del av opplæringstilbudet sitt på Liland, hos Gunhild og Jan Erik Hansen, 8288 Bogøy.

Beskrivelse: Bakkan Gård ligger ved fjorden i et område mellom jordbruksbygda Holkestad og tettstedet Bogøy og er preget av fraflytting og stor aktivitet om sommeren (mange feriehus og hytter). Familien kjøpte småbruket som feriested i 1999 og flyttet permanent til gården i 2004. De har senere oppretta leieavtale med et nabobruk som tilleggsgjord og kjøpt et annet nabobruk med påstående fjøs. I 2007 kjøpte de eiendommen som fra 2009 har vært i bruk til fisketurisme. Gården har også et nytt lite snekkerverksted, mekanisk verksted og ei skrivestue med muligheter til husflidsaktiviteter.

Planer framover: På Bakkan Gård: Bygge ridehall og utvide eksisterende stall på gården for å tilby organisert ridning (medbrakte hester eller leie hest hos oss). Fortsatt drive med avl og innridning av islandshester. Per i dag er det ikke muligheter for innendørsridning i Steigen. På Underås: Ta i bruk hus og båter hele året. Gi et tilbud til barn, ungdom og unge voksne i samarbeid med andre Inn på TUNET - aktører, grunnskole og videregående skole som har behov for "skreddersøm" (tilpassa opplæring) for å fullføre utdanning med vitnemål eller kompetansebevis.

Tilbudet vil basere seg på erkjennelsen om at mennesket har behov for mestringsopplevelser i forhold til fysisk fostring og utvikling av kreative og praktiske evner for å ta i bruk sitt utviklings- og opplæringspotensiale i skolesammenheng.

Aktivitetene som tilbys er ridning, dyrestell, verkstedaktiviteter, husflidsaktiviteter, fiske, turer på berg og fjell og i skog og matlaging (råstoffer fra gården). Tanken er at aktivitetene som tilbys knyttes opp mot en del av kompetansemålene i læreplanen – (grunnskole eller videregående opplæring). Det kan også være aktuelt å tilby undervisning i perioder for elever som trenger et fulltidstilbud. Rose-Mari har også utredningskompetanse.

Rådmannen

Dato..... 05.10.2010
Deres ref. ....
Arkivkode ..... 026 G00 & 10
Saksnr./vår ref... 05 / 00027-25
Journalnr. .... 00541 / 10

Myndighet til å fatte vedtak etter kommunehelsetjenestelovens kap 4a - delegering

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS (HMTS) har utført saksbehandling innenfor miljørettet helsevern for sine 11 eierkommuner siden selskapet ble opprettet i 2004. Før ble dette arbeidet utført av Næringsmiddeltilsynet i Salten. I disse årene er det etablert samarbeidsrutiner med kommunene, og arbeidet utføres i henhold til de lovkrav som er satt til kommunene innenfor dette fagområdet.

Erfaringene så langt viser at det er mulig å gjøre dette arbeidet bedre for innbyggerne ved å se på effektiviseringstiltak og arbeidsfordeling i forhold til behandling av sakene. En forutsetning vil alltid være at saksbehandlingen er juridisk og faglig forsvarlig.

Kommunestyret har myndighet til å fatte vedtak i hht lov om helsetjeneste i kommunene (kommunehelsetjenesteloven). Miljørettet helsevern er hjemlet i denne loven i kap 4a - miljørettet helsevern. I de fleste kommuner – også våre eierkommuner - er vedtaksmyndighet etter lovens kap 4a delegert til rådmann/kommuneoverlege. Hovedsakelig dreier dette seg om enkeltvedtak knyttet til tilsyn og saker av ikke prinsipiell karakter.

Kommunehelsetjenestelovens kap 4a hjemler en rekke forskrifter som beskriver kommunenes lovpålagte ansvar. Dette omfatter ulike bestemmelser innenfor inneklimate, hygiene, ytre miljø, internkontroll, etc. Eksempler på saker er tilsyn og oppfølging av skoler, barnehager, solarier, hudpleie, tatovering- og piercingvirksomhet, bassengbad, campingplasser, asylmottak, hospitser og andre overnattingssteder, sykehjem, piercingvirksomheter, driftsrutiner for å unngå oppblomstring av legionella og uttalelse i plansaker. Skoler og barnehager skal plan- og driftgodkjennes ved endringer/nybygg. Tatoverings- og hulltakingsvirksomhet skal også godkjennes særskilt. De øvrige virksomheter som omfattes har stort sett meldeplikt til kommuneoverlegen. Anlegg for drikkevannsforsyning godkjennes i dag av Mattilsynet mens kommuneoverlegen gir uttalelse før sluttbehandling. Se vedlagte oversikt over oppgaver og lovverk.

I dag utfører HMTS saksbehandling, tilsyn og oppfølging av lovkravene på vegne av kommunen, mens kommunen/kommuneoverlegen fatter det formelle vedtaket. Det er sjelden vedtaket avviker fra innstillingen. Rutinene omfatter samarbeid mellom kommuneoverlege, eventuelt dennes sekretær og HMTS. Arbeidet gjennomføres etter en overordnet tilsynsplan (vedlagt), årlige arbeidsplaner og prioritering av innkomne saker og klager HMTS utarbeider

Side 1 av 3

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Notveien 17, 8013 Bodø

Tlf. 40 00 77 77 e-post: post@hmts.no Org.nr. 986 504 907 www.hmts.no
Saksbehandler: Katalin Nagy direkte telefon: 98 22 39 33 e-post: kn@hmts.no

forslag til vedtak som sendes kommuneoverlegen som stadfester vedtaket i eget brev. Oppfølgingen av saker og frister gjøres stort sett av HMTS. Kommuneoverlegen har normalt begrenset tid til samfunnsmedisin/miljørettet helsevern. I noen av våre eierkommuner blir dessverre saker svært forsinket både i oversendelse til oss og når kommuneoverlegen skal fatte vedtak etter at vi har oversendt forslag til vedtak.

For å utnytte ressursene best mulig og få bedre måloppnåelse og tjenestetilbud til innbyggerne er det ønskelig å forenkle saksbehandlingen. Dette kan gjøres ved å delegerer muligheten til å fatte vedtak direkte i enkeltsaker i hht nevnte lovverk og virksomheter til HMTS. Dette vil forenkle saksgangen, gi kortere saksbehandlingstid og være tids- og ressursbesparende både for kommune og HMTS. Klagesaker vil behandles som før, med fylkesmannen som klageinstans. HMTS vil ivareta det lovmessige både faglig og juridisk for å sikre saksbehandlingen best mulig og det vil etableres rutiner for å sikre det samfunnsmedisinske skjønnet til kommuneoverlegen i saksbehandlingen.

En slik delegering er tatt opp i rådmannsgruppa til Salten Regionråd i møte 18/2-10, i samarbeidsmøter med de fleste kommunene og i kommuneoverlegeforumet i Salten.

Vedtaksmyndigheten er hjemlet i kommunehelsetjenesteloven § 4a-3. (*Delegering av myndighet*):

"Myndighet og gjøremål innen miljørettet helsevern som i denne lov er lagt til kommunestyret, kan med unntak av den myndighet som er nevnt i § 4a-11 tredje ledd, delegeres etter reglene i kommuneloven, til et interkommunalt organ eller til en annen kommune. Når kommunen har delegert myndighet til en annen kommune, skal vedtak fattet av denne stadfestes av kommunen der saken har sin opprinnelse.

Kommunestyrets myndighet eller myndighet delegert etter første ledd kan utøves av kommunelegen, dersom dette på grunn av tidsnød er nødvendig for at styrets oppgaver etter denne lov skal kunne utføres. Når kommunestyret har lagt oppgavene innen miljørettet helsevern etter denne lov til et interkommunalt organ, kan myndighet etter denne bestemmelse utøves av en eller flere leger ansatt i dette organet.

Dette gjelder likevel ikke for kommunestyrets myndighet etter § 4a-11, tredje ledd."

Helse- og omsorgsdepartementet presiserer denne paragrafen slik: De to leddene må sees på separat. Første ledd omhandler vanlig delegering av myndighet (dvs kompetanse til å fatte vedtak etter §§ 4a-6, 4a-7, 4a-8, 4a-9 og 4a-10), mens andre ledd omhandler den hastekompetanse som kommunelegen har med hjemmel i § 4a-3 andre ledd. "Myndighet etter denne bestemmelse" gjelder 2. ledd. Det er ikke en forutsetning at det interkommunale organet kommunen har ansatt en lege for å kunne få delegert myndigheten etter kommunehelsetjenesteloven kapittel 4a. Hastekompetansen vil imidlertid forbli i kommunen dersom det interkommunale organet ikke har ansatt en lege med kommunelegefunksjon.

Dette er bla tatt opp forutsetningsvis i Ot.prp. nr 72 som er forarbeidet til denne lovendringen: "Kommunelegens tilrådning og begrunnelse skal etter kommunehelsetjenesteloven § 3-5 tredje ledd alltid følge saken når kommunen behandler saker om blant annet miljørettet helsevern og smittevern. Det kan derfor være hensiktsmessig at interkommunale enheter knytter til seg slik samfunnsmedisinsk kompetanse. Der det opprettes interkommunale organer innen miljørettet helsevern og smittevern som utøver myndigheten etter regelverket,

bør også kommunelegens oppgaver på disse områdene delegeres til et slikt organ for å sikre en helhetlig ivaretagelse av oppgavene.”

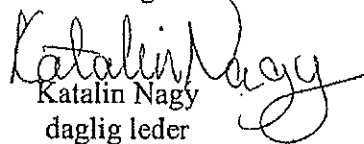
Konklusjon

Vi ber kommunen delegerer en begrenset vedtaksmyndighet til HMTS og foreslår her ordlyd. En slik delegering kan sikres ved at det står at kommunen etter behov kan trekke hele eller deler av delegasjonen tilbake, ev kan delegeringen gjøres som en prøveordning, for eksempel i 2 år:

- Myndighet og gjøremål innen miljørettet helsevern etter lov om helsetjenester i kommunene (kommunehelsetjenesteloven) kap 4a er i dag delegert fra kommunestyret til rådmann. Rådmannen har administrativt delegert vedtaksmyndigheten til kommuneoverlegen. Den del som omfatter kap 4a-3 første ledd med unntak av kommunestyrets myndighet etter § 4a-11 tredje ledd delegeres nå fra rådmann til Helse- og miljøtilsyn Salten IKS. Myndighet og gjøremål omfatter enkeltvedtak av ikke prinsipiell betydning knyttet til tilsynsplan og basisfunksjoner som Helse- og miljøtilsyn Salten IKS utfører for kommunen.
- Det etableres rutiner for å sikre det samfunnsmedisinske skjønnets til kommuneoverlegen i saksbehandlingen.
- Klage på vedtak etter behandles etter kommunehelsetjenesteloven § 4a-12 og forvaltningslovens bestemmelser. Fylkesmannen er klageinstans.
- Delegasjonen gjelder fra 01.01.2011.
- ”Kommunen kan etter behov trekke hele eller deler av delegasjonen tilbake” eller ”delegasjonen gjelder for en prøveordning på to år”.

Kopi av en videre delegering bes sendt HMTS.

Med vennlig hilsen

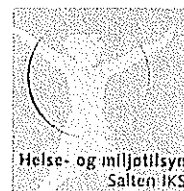

Katalin Nagy
daglig leder

Kopi til: Kommuneoverlegen og Helse- og sosialsjef

Vedlegg 1: Generell tilsynsplan for HMTS

Vedlegg 2: Oversikt over basisoppgaver HMTS yter til kommunene

Vedlegg 1

Tilsynsplan miljørettet helsevern i Salten, HMTS 2010

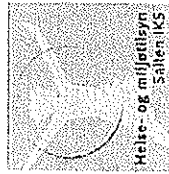
Tilsyns-klasse	Kriterie-helserisiko	Tilsyns-frekvens	Fagområde og virksomheter, eller deler av virksomheter
1	Betydelig	Hvert 2 år	Kjøletårn, luftscrubber, boblebad, befuktn, anlegg, innendørs fontener (legionella) Sykehjem, sykehus, institusjoner ReHab og lignende (legionella)
2	Moderat	Hvert 3-4 år	Skoler, barnehager, campingplasser (miljørettet helsevern og legionella) Asylmottak (miljørettet helsevern) Badeanlegg, badstuer (bassengforskrift) Piercing, tattoo, hulltaking (hygiene) Solarier (hygiene og stråling)
3	Lav	Tematilsyn, etter behov eller ved klager	Hoteller, bilvaskehall, m.m. (legionella) Skadedyrbekjempere, hudpleie, frisør, etc (miljørettet helsevern) Hoteller, restaurant, forsamlingslokaler, idrettshaller, hospitser, fengsel, etc (hygiene og røyking) Bygg/anlegg, restauranter, annen virksomhet (miljørettet helsevern: støy) Badestrender (vannprøve)

Antall virksomheter pr 2010

- Kjøletårn, luftscrubber, boblebad, befuktn, anlegg, innendørs fontener: 5
- Sykehjem, sykehus, institusjoner ReHab og lignende: 26
- Badestrender: Ca 10
- Skoler (grunnskoler og videregående): 78
- Barnehager: 116
- Campingplasser: 35
- Badeanlegg, badstuer: 31
- Piercing, tattoo, hulltaking: 3
- Hoteller, bilvaskehall, m.m: 50
- Hudpleie, frisør: 80
- Hoteller, restaurant, forsamlingslokaler, idrettshaller: ca 350

Vedlegg 2

Oversikt over HMTS sine basisfunksjoner for eierkommunene, pr september 2010

	Virksomhet	Lovverk	Virksomhetens ansvar (økonomisk ansvarlig)	Kommunens ansvar
1	Forsamlings-, serverings-, undervisnings- og bingo lokaler, asylmottak, campingplasser, virksomheter m/utslipp av avløpsvann, hospiser, offentlige transportmidler, m.m.	- Forskrift om miljørettet helsevern - Lov om vern mot tobakkskader	Meldeplikt til kommunen	Tilsynsansvar
2	Virksomheter med kjølelarm og luftskrubbere	Forskrift om miljørettet helsevern	Meldeplikt til kommunen	Tilsynsansvar
3	Innendørs befuktingsanlegg og fontener. Faste og mobile vaskeanlegg, klimaanlegg med luftfukting, dusjanlegg, boblebad	Forskrift om miljørettet helsevern		Tilsynsansvar
4	Barnehager og lignende, grunnskoler og videregående skoler	Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.	Skal søke godkjenning av kommunen (plan og driftsgodkjenning)	Kommunen godkjenner og har tilsynsansvar
5	Vannbehandlingsanlegg	Forskrift om vannforsyning og drikkevann	Skal søke godkjenning av Mattilsynet	Mattilsynet gir tillatelse. Kommunen uttaler seg til søknad
6	Frisører og hudpleievirksomhet/fofpleie	Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakings- virksomheter m.v.	Meldeplikt til kommunen v/oppstart eller vesentlige endringer	Tilsynsansvar
7	Tatoverings- og hulltakingsvirksomheter	Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakings- virksomheter m.v.	Skal søke godkjenning av kommunen	Kommunen godkjenner og har tilsynsansvar
8	Solarier (hygiene og stråling)	- Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakings- virksomheter m.v. - Forskrift om strålevern og bruk av stråling	- Meldeplikt til kommunen v/oppstart eller vesentlige endringer - Meldeplikt til Statens strålevern	Tilsynsansvar
9	Basseng/svømmehaller, badeanlegg, boblebad, badstuer og badeslapper (anlegg tilgjengelige for allmennheten)	Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstuer m.v.	Skal forelegges medisinsk faglig rådgiver til uttalelse	Tilsynsansvar
10	Bygning, innretning, mv. (eier)	Forskrift om skadedyrbekjempelse	Plikt til å iverksette tiltak	Tilsynsansvar
11	Skip i utenriksfart	Forskrift om varsling av og tiltak ved alvorlige hendelser av betydning for internasjonal folkehelse	Plikt til å iverksette tiltak	Kommunen utsteder hygiene sertifikat (Bodø, Saltdal og Sørfold)
12	Produkter med avløpsflam fra avløpsrensaneanlegg, septiktank, slamavskiller, mindre anlegg for avslamning av sanitært avløpsvann og overvann og andre tanker med ubehandlet sanitært avløpsvann	Forskrift om gjødselsvarer mv. av organisk opphav	Meldeplikt til kommunen. Skal forelegges medisinsk faglig rådgiver til uttalelse	Tilsynsansvar
13	Helsehensyn i planlegging	Lov om helsehensynet i kommunene, PBL-loven, Forskrift om miljørettet helsevern		Uttalelse til planer